

Nr 77.

Af herr **Rydén**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående för-
enkladt förfarande vid val af Riksdagens utskott.

De i år förrättade utskottsvalen ha gifvit ökad stöd åt en uppfattning, jag redan förut hyst, att de former Riksdagen gifvit åt valen af ledamöter och suppleanter i Riksdagens utskott äro onödigt tungrodda och tidsödande. I och med de proportionella valens genomförande ha partibildningarna i Riksdagen blifvit så konstanta, att enhvar på förhand kan räkna ut, huru valen utfalla. Hvarje parti vet, huru många platser det kommer att förfoga öfver, och inom de olika partierna bestämmes hvilka som skola representera vederbörande parti i de olika utskotten. När man på valdagen finner de olika partiernas listor på sin pulpet i plenisalen, kan man med en osviklig bestämdhet säga, huru utskotten komma att bli sammansatta. Hela valet kunde verkställas sålunda, att en person uppläste namnen på partilistorna, hvilka sedermera af kammaren med acklamation godkändes. Valen kunde vara undanstökade på några minuter med precis samma resultat.

Man måste verkligen fråga sig om det numera är rimligt att spilla bort flera arbetsdagar på rent onödiga promenader kring talmansbordet. Nog bör här kunna göras en reform, som inbesparar åtminstone något af en dyrbar och — enligt hvad erfarenheten visar — otillräcklig arbetstid.

Huru en sådan reform lämpligen bör ske, torde här vara obehöfligt att närmare utreda. Den kan ju, då den erfordrar grundlagsändring, närmare öfvervägas intill 1914 års riksdag. Emellertid erbjuda sig utan vidare ett par alternativ att välja mellan. Det ena är en officiell registrering af partilistorna hos talmannen, efter hvilken desamma bli giltiga, om intet missnöje anmäles inom viss tid. Det andra — och det som måhända mest öfverensstämmer med svenska vanor och föreställningar — vore att föreskrift utfärdades om att valen skulle förrättas medels acklamation, när framställning ej gjordes om annat tillvägagångssätt. Detta sistnämnda förfarande användes redan genom öfverenskommelse inom många

landsting, ehuru inom dessa ännu ej bestämts något om proportionella val. Och på remissen till vederbörande kommunala myndigheter angående fjorårets Riksdags skrivelse om proportionella val till vissa utskott och nämnder inom landsting och stadsfullmäktige, ha dessa mycket allmänt uttalat sig för en sådan anordning, som den här omförmälda. I praktiken kommer den med all sannolikhet att medföra, att utskottsplaceringarna ordnas genom öfverenskommelse mellan de olika partierna. Endast då sådan icke kan uppnås, skulle den nuvarande tidsödande proceduren behöfva tillgripas.

Då det enligt min mening tillkommer Riksdagen, som drages med åtskilliga byråkratiska och tungrodda anordningar, att gå i spetsen för afskaffande af onödig formalism och omständighet, dristar jag mig här vördsamt peka på en nyttig och praktisk reform. Jag tillåter mig därför hemställa,

att Riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och därpå grundadt förslag till bestämmelser om ett förenkladt förfarande vid val af Riksdagens utskott.

Stockholm den 25 januari 1912.

Värner Rydén.
